

Mariola Marczak

Wprowadzenie

Media – Kultura – Komunikacja Społeczna 10/2, 5-6

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mariola Marczak

Wprowadzenie Introduction

Oddajemy w Państwa ręce drugi już numer „Mediów – Kultury – Komunikacji Społecznej” w formule kwartalnika. Mamy nadzieję, że jest ona bardziej przyjazna czytelnikowi i autorom, dzięki mniejszej objętości pisma i większej częstotliwości. Wprowadzone zmiany formalne pozwoliły na sprofilowanie kolejnych zeszytów pod kątem dziedziny, w obrębie której poruszają się autorzy poszczególnych tekstów. I tak numer obecny ma w całości charakter filmoznawczy. Znalazły się w nim artykuły, które przynoszą wiele cennych obserwacji i diagnoz współczesnego kina trzech kontynentów: Europy, Ameryki i Azji.

W numerze dominuje refleksja nad kinem europejskim albo z Europą powiązanych, ale publikujemy również dwa bardzo istotne teksty na temat kina azjatyckiego. Alicja Helman, w ostatnich latach eksplorująca niemal dziewięć w polskim filmoznawstwie teren kinematografii chińskiej, autorka dwóch znakomych monografii chińskich mistrzów doskonale znanych na Zachodzie, w naszym piśmie publikuje artykuł, w którym szczegółowo analizuje mało znany film zdecydowanie mniej popularnego, a wybitnego chińskiego reżysera Tiana Zhuangzhuanga. Podobnie tekst Olgi Bobrowskiej – bogate studium monograficzne przybliżające sylwetkę nestora i klasyka chińskiej animacji, Te Weia (Sheng Songa) – wypełnia poważną lukę w polskim piśmiennictwie filmowym.

Warto reinterpretacji, nowego spojrzenia na uznany dorobek światowego kina mają trzy artykuły otwierające prezentowany numer MKKS-u. Patrycja Włodek przedstawia wnikliwą analizę *Rydwarów ognia* w kontekście *heritage cinema*, ale też coś ponadto – rzut oka na temat sportu w filmie, jak również interesujące otwarcie na szerszą, socjologiczną interpretację przywoływanego nurtu. Bartosz Kazana charakteryzuje z bogactwem szczegółów okoliczności i konteksty powstawania pierwszych amerykańskich filmów dwóch wybitnych reżyserów brytyjskiego kina, opisując jednocześnie relacje między kinem narodowym i hollywoodzkim, a wszystko w zajmującej narracji rozwiązywania zagadki: w jaki sposób stuprocentowym Brytyjczykom udało się zostać twórcami kultowych filmów amerykańskich? Kamila Żyto natomiast dowodzi estetycznych afiliacji modernizmu i filmu *noir*, także w wydaniu współczesnym, *neo-noir*.

Warto również zwrócić uwagę na przekrojowy, monograficzny artykuł poświęcony Michaelowi Hanekemu. Oprócz zwykłej w tego typu publikacjach i zawsze cennej wiedzy na temat reżysera (czytelnik poznaje różne wątki filmów wybitnego Austriaka) Janina Falkowska oferuje o wiele więcej – dzięki analizie twórczości wybitnego artysty o specyficznej stylistyce odsłania

charakterystyczne cechy współczesnej kultury europejskiej, które w tej twórczości odzwierciedlają się w sposób szczególnie wyrazisty.

Dwoje autorów, Gabriela Sitek i Mateusz Kicka, porusza zagadnienia związane z kinem dokumentalnym. Ten ostatni, analizując filmy nurtu Direct Cinema, będące zapisem wydarzeń związanych z kontestacją końca lat sześćdziesiątych XX wieku w USA, pokazuje różnice w obrazowaniu hipizmu w obrębie charakterystycznej poetyki kina bezpośredniego. Jednocześnie jednak przeprowadza ich analizę socjologiczną, co pozwala docenić je jako audiowizualne dokumenty rejestrujące ewolucję rewolucji „dzieci-kwiatów”. W podobnym duchu, choć w odmienny sposób, Gabriela Sitek prezentuje film europejski, który w sposób retrospektywny, analogicznie do mechanizmów pamięci osobistej, z wykorzystaniem elementów fikcjonalnych, stara się przywołać obrazy deskorolkarzy, a swoją wizją waloryzować cały ruch jako namiastkę wolności w mocno restrykcyjnej rzeczywistości Berlina Wschodniego.

Rozważania filmoznawców na temat kina trzech kontynentów zamyka próba charakterystyki blogów filmowych – form wypowiedzi, których rozwój należy uznać za zjawisko najbardziej charakterystyczne dla przemian we współczesnej krytyce filmowej. Obejmują one, z jednej strony, przechodzenie profesjonalnej krytyki filmowej do Internetu, z drugiej – pewien regres profesjonalnej krytyki prasowej pod wpływem wzrostu popularności krytyki amatorskiej w Sieci. Blog przedstawia autor tekstu, Arkadiusz Marcinkan, jako kwintesencję tego zjawiska.

W części poświęconej recenzjom i sprawozdaniom znalazło się omówienie książki *Wyszukiwarki internetowe a społeczeństwo*, której autorem jest Alexander Halavais, pióra Miłosza Babeckiego.

Zapraszamy do lektury i współpracy, czekamy również na uwagi dotyczące nowej formuły naszego czasopisma.